

Smith-striden i TV går mot de store høyder

«TV-sjefen latterliggjorde og hånte MRA»

«ØNSKEBILDET» ET SMERTENSBARN FOR PROGRAMRÅDET – PROFESSOR SKARD SKAL TALE I LYDRADIOEN

Striden om kunstmaler Victor Smiths «Ønskebilde» i Fjernsynet er nå blitt en sak av store prinsipielle dimensjoner.

NRK er blitt beskyldt for «knebling av ytringsfriheten», «overgrep», «sensur» og «sjikane», og Smith er i dag igjen på krigsstien med et åpent brev til Kaare Fostervoll. I det åpne brevet spør Smith bl. a. hvorfor ikke NRK nå kan innrømme at det ble gjort et feilgrep, da TV-sjefen kuttet ut siste avsnittet i hans foredrag. Det Fjernsynets redaksjonelle ledelse reagerte på i dette omstridte avsnittet, var som kjent setningen: «Vi trenger en moralsk opprussning om vår kulturs skapende krefter skal bli aktive og dynamiske». Kaare Fostervoll vil i dag ikke uttale seg om Smiths åpne brev.

Men nå er Smith-saken ført opp som egen post på Programutvalgets dagsorden i neste uke, og den vil seinere bli drøftet på Kringkastingrådets møte i Tromsø i neste måned.

ANKLAGEN MOT OTTO NES

I det åpne brevet til Kaare Fostervoll i dag kommer Victor Smith med et kraftig utfall mot programredaktør Otto Nes.

Smith skriver: «Ti minutter før sending blir jeg kalt til telefonen

hvor TV-sjefen bruker fem minutter til å presse meg og latterliggjøre og håne Moralsk Opprustning, før han leverte den avgjørende trusel: «Om De ikke tar ut de to ordene (moralsk opprustning) vil programmet ikke bli sendt!»

Smith hevder videre at han da ville forlate studio, men ble kalt tilbake og aksepterte anmodningen, da han ble lovt en uavkortet sending.

«DET VAR IKKE SENSUR»

Programredaktør Otto Nes sier til Dagbladet i formiddag at det overfor Victor Smith ikke på noen måte ble anvendt sensur. Det hele var et spørsmål om redigering. — Jeg kan heller ikke på noen måte innse at jeg har latterliggjort Smith. Jeg aksepterte ikke at Smith skulle komme med ordene «Moralsk Opprustning» med store bokstaver. Det var ikke nevnt noe slikt i det opprinnelige manuskriptet vi fikk fra Smith — det manus vi baserte sendingen vår på.

Smith har gitt uttrykk for at det var alt om å gjøre for ham å få tilføyd de omstridte ordene, men dette var da ikke livsviktig for ham den dagen han utarbeidet manuskriptet, sier Otto Nes.

HVA SKJEDDE I STUDIO?

Men hva skjedde egentlig i

TV-studioet søndag 3. juli da programmet ble laget?

Pressesjef Oddvar Folkestad i NRK gir i korte trekk Dagbladet denne redegjørelsen for hendelsesforløpet. (Victor Smith har også godkjent denne framstillingen, sier Folkestad).

— Victor Smith ble av NRK anmodet om å lage et «Ønskebilde». Han leverte et manus, som ble godtatt og stensilert opp i 15 eksemplarer til bruk i studio for å kontrollere sendingen. Under prøven søndag 3. juli vil Smith ha inn en setning om Moralsk Opprustning. Programinstruktøren, Per Simonnæs, mener at han ikke kan etterkomme Smiths ønske, da han mener setningen ligger utenfor programmets idé og ramme.

SMITH VILLE GA!

Foredragsholderen gir seg ikke. Han mener det er helt avgjørende for hans foredrag at setningen blir tatt med. Det blir ringt fra studio til programredaktør Otto Nes, som forsøker å overtale Smith til å holde seg til det opprinnelige og godkjente manuskriptet. Kunstmaleren gir seg imidlertid ikke. Han truer med å forlate studio, hvis ikke setningen blir tatt med. Dermed oppsto spørsmålet om hvordan TV-folkene skulle klare situasjonen hvis Smith gjorde alvor av sin trusel. Programposten var for lengst annonsert. Det var like før «Ønske-

bildet» skulle gå «på luften». TV-ledelsen valgte i denne situasjonen å kjøre programmet uten å ta hensyn til Smiths krav om å få med den omstridte setningen. Lyden og bildet ble kuttet ut da foredragsholderen kom til dette avsnittet, og i stedet ble det vist en ikon og spilt kirkemusikk».

— Og hva nå Folkestad?

— Vi får foreløpig si med Luther: Her står jeg, og kan ikke annet!»

PROFESSOR SKARD SIER «JA»

Midt oppe i Victor Smith-striden kommer professor Gutorm Gjessings foredrag i serien «Søkelys på demokratiet». Som kjent var ikke Gjessing nådig i sin omtale av MRA.

Neste runde i NRKs forsøk på å skape mest mulig balanse i debatten om Moralsk Opprustning, er den anmodning som i disse dager er rettet til professor Eiliv Skard om å gi sitt bidrag til serien «Søkelys på demokratiet». I formiddag sier professor Skard til Dagbladet at han gjerne i radioen vil gi sitt syn på et så vesentlig spørsmål. Og min framstilling vil selvsagt bli preget av Moralsk Opprustnings ideologi og verdensarbeid, sier han.

— Spiller kritikken mot NRK i seinere tid noen rolle for Deres ja til å holde foredraget?

— Jeg mener at MRA's idé — dens betydning i tida — har krav på noe ganske annet og mer enn det vi har fått høre hittil. Men mitt

foredrag betegner ikke på noen måte noen avsvækkelse av den kritikk som er reist mot NRK i det siste. Spørsmålene som er rettet mot NRKs ledelse står selvsagt fullt ut ved makt og er uavhengige av mitt kommende innlegg.

Hva med Victor Smiths åpne brev til kringkastingssjefen i dag?

— Spørsmålene til Fostervoll finner jeg både naturlige og berettigede, sier professor Skard.

★

For vår del synes vi det ikke var noen grunn til å kutte ut den setningen striden i dag gjelder. Men man må på den annen side også forstå at TV-redaksjonen kom i en vanskelig situasjon, og hadde liten tid til å vurdere problemet.

Dagbladet

28-02-032